

**Uchwała Nr .../.../2023
Rady Miejskiej w Rozprzy
z dnia 2023 r.**

**w sprawie odstąpienia od żądania zwrotu wydatków poniesionych przez Gminę
w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego
w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym
programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 w związku z art. 40 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40) oraz art. 96 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2268; zm. poz. 1296, 1981 i poz. 2270; z 2022 r. poz.1, 66, 1079, 1692, 1700, 1812, 1967 i poz. 2127) w związku z uchwałą Nr 140 Rady Ministrów z dnia 15 października 2018 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (M.P. z 2018 r. poz.1007, z 2022 r. poz.1287) uchwała się, co następuje:

§ 1. Odstępuje się od żądania zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych od osób i rodzin wymienionych w wieloletnim rządowym programie „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023, osiągających dochód do wysokości 200 % kryterium dochodowego, o którym mowa w art.8 ust.1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej.

§ 2. Traci moc Uchwała Nr III/20/2018 Rady Gminy Rozprza z dnia 20 grudnia 2018 r. w sprawie odstąpienia od żądania zwrotu wydatków poniesionych przez Gminę w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (Dz.Urz. Woj. Łódzkiego z 2019 r. poz.121).

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Rozprzy.

§ 4. Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Łódzkiego i wchodzi w życie z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 2023 r.

Przewodnicząca Rady Miejskiej

Agata Bartkowska

U z a s a d n i e n i e

do projektu uchwały Rady Miejskiej w sprawie odstąpienia od żądania zwrotu wydatków poniesionych przez Gminę w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023

Na podstawie wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 r. gminy realizują pomoc w zakresie dożywiania.

Uchwałą Nr 264 z dnia 28 grudnia 2022 r. Rada Ministrów zmieniła Uchwałę w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023 (M.P. z 2022 r. poz.1287) w zakresie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do skorzystania z pomocy w ramach programu, o którym mowa w art.8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r. poz.2268 z późn.zm.), z dotychczasowego 150 % na **200 %**. Zmiana weszła w życie z dniem 1 stycznia 2023 r.

Powyższa zmiana obliguje gminy do dostosowania aktów prawa lokalnego do nowej regulacji, tak aby umożliwić skorzystanie z pomocy w ramach kryterium dochodowego przyjętego w rządowym programie.

W związku z powyższym przedstawia się Radzie Miejskiej w Rozprzy projekt uchwały w sprawie odstąpienia od żądania zwrotu wydatków poniesionych przez Gminę w zakresie dożywiania w formie posiłku albo świadczenia rzeczowego w postaci produktów żywnościowych dla osób i rodzin objętych wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019 – 2023. Uprawnienie do podjęcia przedmiotowej uchwały wynika z przepisu art.96 ust.4 ww. ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym rada gminy określa zasady zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej.

Z uwagi na fakt, iż w § 4 ww. uchwały określono dzień jej wejścia w życie z datą wsteczną, tj. 1 stycznia 2023 r., zasadnym jest sporządzenie uzasadnienia w zakresie wskazania podstaw oparcia się na przepisach art.5 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz.1461). Należy zaznaczyć, że Uchwała Nr 264 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2022 r. została opublikowana w dniu 30 grudnia 2022 r. i weszła w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. Nie było zatem możliwości, aby rady gmin dostosowały swoje przepisy w terminie umożliwiającym ich obowiązywanie od dnia 1 stycznia 2023 r.

Zgodnie z zasadą określoną w art.4 ust.1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (Dz.U. z 2019 r. poz.1461), akty normatywne uchwalane przez organy stanowiące jednostek samorządu terytorialnego wchodzi w życie po upływie czternastu dni od dnia ich ogłoszenia, chyba że dany akt określi termin dłuższy. Wyjątek od tej zasady statuuje m.in. art.5 ww. ustawy, zgodnie z którym „Przepisy art.4 nie wyłączają możliwości nadania aktowi normatywnemu wstecznej mocy obowiązującej, jeżeli zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie”.

Przedmiotowa uchwała dotyczy odstąpienia od żądania zwrotu wydatków poniesionych przez Gminę w zakresie dożywiania dla osób i rodzin objętych programem „Posiłek w szkole i w domu”, których dochód, wyliczony zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, nie przekracza 200 % kryterium dochodowego. Uchwała ma na celu umożliwienie szerszemu gronu osób i rodzin skorzystanie z pomocy.

W wielu orzeczeniach Trybunał Konstytucyjny podkreślał, że zakaz ustanawiania retroaktywnego prawa nie ma charakteru bezwzględnie absolutnego i w sytuacjach nadzwyczajnych ustawodawca może od niego odstąpić (por. wyrok TK z dnia 24 października 2000 r., K 12/00, OTK

2000, Nr 7, poz.255). Odstępstwo od tej zasady jest dopuszczalne wtedy, gdy „jest to konieczne dla realizacji wartości konstytucyjnej, cenionej jako ważniejsza od wartości chronionej zakazem retroakcji” (por. wyrok TK z dnia 31 stycznia 2001 r., P 4/99, OTK 2001, Nr 1, poz.5), „jednocześnie realizacja tej zasady nie jest możliwa bez wstecznego działania prawa” (por. wyrok TK z dnia 7 lutego 2001 r., K/27/00, OTK 2001, Nr 2, poz.29).

Należy wprost wskazać, że taka sytuacja ma miejsce w przedmiotowym stanie faktycznym, bowiem po pierwsze – realizacja pomocy w zakresie zapewnienia posiłku osobom objętym rządowym programem stanowi wartość chronioną uzasadniającą odstępstwo od zasady „lex retro non agit”, a po drugie – realizacja wskazanych wartości może w obecnym stanie faktycznym odbyć się wyłącznie w drodze uchwalenia przez Radę Miejską w Rozprzy uchwały o odstąpieniu od żądania zwrotu wydatków poniesionych przez Gminę w zakresie dożywiania, jednocześnie wskazując jej moc obowiązującą z datą wcześniejszą w celu udzielenia pomocy od dnia 1 stycznia 2023 r.

W wyroku z dnia 25 września 2000 r., K 26/99 (OTK 2000, Nr 6, poz.186), Trybunał Konstytucyjny uznał, że działanie prawa wstecz nie oznacza naruszenia art.2 Konstytucji RP, o ile tak wprowadzone przepisy polepszają sytuację prawną niektórych adresatów danej normy prawnej i zarazem nie pogarszają sytuacji prawnej pozostałych jej adresatów. Wyrok ten można z łatwością odnieść do omawianej sytuacji osób korzystających z rządowego programu, bowiem wprowadzone przepisy polepszają ich sytuację, przy jednoczesnym braku pogorszenia sytuacji jakichkolwiek innych podmiotów, których dotyczy lub może dotyczyć treść uchwały.

Reasumując w przedmiotowej sprawie zachodzą wyraźnie przesłanki konieczne do spełnienia, w celu określenia mocy obowiązującej uchwały Rady Miejskiej w Rozprzy, z mocą wsteczną, tj. od dnia 1 stycznia 2023 r.

KIEROWNIK
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
mgr Ewa Szczęgodzińska